

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Évesre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Csalódások vigjátéka.

Zombor, szeptember 25.

Nem arra a szerelem körül fonódó csalódások vigjátékára gondolunk, melylyel halhatatlan emlékü Kisfaludy Károlyunk deríti fel néha napján a világot jelentő deszkákról elfanyalodott lelkünket, hanem ama politikai csalódások vigjátékára, melyet lehangosabb ellenzéki pártunk külön-születése első pillanatától fogva játszik a közélet színpadán.

Csalódással jött már a világra is. Abban az édes reménységben ringatózott, hogyha a katonai követelések alapján álló koalícióból az önálló nemzeti bank zászlaja alatt kiválik, a hadsereg egységéhez a gazdasági kettéválasztásnál is jobban ragaszkodó uralgó az ő kezébe adja majd a kormány gyeplőjét. Nem úgy lett. A koalíciós kormány ugyan megbukott, de nem a bankos párt ült utána a hatalomba, hanem a párt nélküli gróf Khuen-Héderváry Károly.

S jött a választás új reménységgel s újabb — csalódásokkal. Avagy uem volt-e vérmes reményekkel kecsgető a harc a hatalmas pártra támaszkodó függetlenségi és 48-as párt-

vezér és a párt nélküli szabadelvű miniszterelnök között? És mégis a nagy országjárásnak már a legkezdetén keservesen kellett tapasztalnia a bizakodó vezérnek, hogy a nemzet bank programnak nincs hódító ereje a magyarságban. Mit volt mit tenni? Hogy a veszett fejszének legalább a nyele megkerüljön, a programot meg kellett fejteni az általános, egyenlő, községenként és titkosan gyakorlandó szavazati joggal és szövetkezni kellett a nemzetköziséggel és a nemzetiségekkel. Így legalább volt népes és hangos népgyűlés országszerte mindenütt a választások előtt, de egyszersmind — óriási megtizedelés a választási küzdelemben.

Szerencsére a reménységnek megvan az a jó tulajdonsága, hogy el nem hagyja az embert, míg csak egy parányi szikra élet van benne, sőt minden csalódással csak annál nagyobbra nőnek ki szárnyai. A maroknyivá zsugorodott csapat mohó vággyal leste a katonai javaslatok benyújtását, melyek a létszámemeléssel járó újabb áldozatok és a hadügyi kormány részéről mostohán honorált nemzeti követelések révén kiválóan alkalmasnak mutatkoztak egy kormánydöntő kegyetlen parlamenti harc megindítására. A harc, melynek

módját úgy választották meg, hogy a támadónak a lehető legkényelmesebb, ellenben a támadottra a lehető legkellemetlenebb legyen, az ugynevezett technikai obstrukció immár hónapok óta folyik a nélkül, hogy a várt és biztosra vett eredmény bekövetkezett volna. A kormány és pártja rendületlenül állja ezt a furcsa háborút.

Próbálták válsághirekkel siettetni az egyre késő eredmény bekövetkezését, hiába. Ad audiendum verbum regium idézésnek igyekeztek feltüntetni a miniszterelnöknek legutóbbi kihallgatását, hasztalan. A bécsi félhivatalos, melynek értesülése pedig kitűnő szokott lenni, kiábrándító hidegséggel közli, hogy a lefolyt hét is sok csalódást hozott az obstruálóknak.

„Azt híresztelték — ugymond — hogy a miniszterelnök most utoljára járult a király elé, mert elbocsájtják és ime Héderváry gróf mint határidőhöz nem kötött miniszterelnök lépett be a király dolgozó szobájába és a király teljes bizalmával ugyancsak mint határidőhöz nem kötött miniszterelnök távozott. Megsemmisültek azok a remények is, amelyeket Justh hívei érthetetlen okból egy a kormányhoz közel álló tényezőhöz fűztek és megsemmisült egy har-

RÁCZITS és CZYRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. K á v é és t e a behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy k á v é és t e a szükségleteit

:: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezze be? ::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikkeket nagymennyiségben egyenest a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel :: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a L E G F I N O M A B B minőségű ::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek.

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„C O L U M B I A“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„C O L U M B I A“	igen finom keverék	1 kilo	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	4-— K
„	Ceylon	1 kilo	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	5-— K
„	Karlsbadi	1 kilo	6-— K
„	gyöngykávé	1 kilo	4-40 K

1 postacsomag 4¹/₂ kilo vételnél bérmentve. *—79 Kérjen árjegyzéket!

madik várakozása is: Aufferberger, az új közös hadügyminiszter egyáltalában nem hajlandó visszavonni a katonai javaslatokat.

De csalódtak lefelé is. A nemzet, melyet népgyűlésekkel igyekeztek és még mindig igyekeznek részükre megnyerni, nem a támadott, hanem a támadó fél ellen foglal állást. Az ország megyei és városi törvényhatóságai hol egyhangulag, hol óriási többséggel sorra az obstrukció ellen nyilatkoznak s meglehet, hogy ez az általános felfogás az obstrukcióról, megbarátkoztatja a kormányt azzal a gondolattal is, hogy energikusan szembeszálljon az obstrukcióval.

S ez lesz a legkeservebb csalódásuk.

Képviselő-jelölés.

A Radovánovits György halálával megüresedett óbecsei kerületben a bács-bodrogmegyei nemzeti munkapárt dr. Dungyerszky Bogdán közszeretben álló tekintélyes nagybirtokost léptette fel képviselőjelöltnek. A képviselő személyének megválasztása oly szerencsés, a választó polgárok óhajításának annyira megfelelő, hogy megválasztatása egészen bizonyosnak tekinthető.

A központi választmány a választás idejét október hó 5-ikére tűzte ki. Választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi elnök: Kleiner Lajos Zombor. Jegyző: ifj. Bácskai József Obecse. II. szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási elnök: dr. Székely Ignác Obecse. Jegyző: Lovász István Bácsföldvár.

Este a hegyen.

Szépen, sorban, egymás mellett álltak a fák, sötétén zöldelő, szálegyenes, karsu, alul kövérebb, felül hegyesedő, tülevelű fenyvek. Szépen, sorban, egymás mellett, mintha mérnök mérte volna, jelölte volna ki mind-egyiknek a helyét. Katonák állanak így a díszszemlén, mikor a század előtt ellovagol a generális. Így álltak a fenyvek egymás mellett felfelé a hegyoldalon. Alul még magasak voltak, égnek török s a koronájuk elnézett a soraik között felfelé recsegő hegyi vonat teteje fölött. Aztán minél magasabbra ért a vonat, annál alacsonyabbak lettek a fenyők. Már nem néztek el a kocsis teteje fölött, csak az ablakokon nézettek be, amint vágánydarabra zökkenve, siklott el a kötélpályán lomhán fölfelé kuszó vonat. Később ezek is elmaradtak, szerteszórva, mint a konda a legelőn, itt is egy, amott is egy, bujtak elő a sziklák ezrei közül apró, törpe, zöld fenyvecskék, amiknek nagy volt a feje, nem látszott a törzse. Apró kicsiny fenyvek s még feljebb, ott, ahol már a sziklák között, a kövek alján, mint az erek, vékony fehér hóvonalak futottak fölfelé, mindig soványabbak lettek, mindig kevesebb lett a tűjük, a zöldjük, több lett a fájuk. Aztán már csak szikla dől sziklára, mindig több lett a hó s elmaradtak a fenyvek egészen.

Azt már nem látták, amikor odabenn a kocsiban a legfelső, első ülésen, a fiatal,

Kisiparosaink önálló szervezkedése.

A nemzetállam öncélja: önmagáért és polgáraiért élni. Ezen öncél keretében az egyes tagoknak, szervezeteknek megvan ugyan saját hatás és munkakörük, de eme feladatkört nem végezhetik amugy cél s terv nélkül, hanem az egyik szervezetnek akként kell berendezni s teljesíteni a reá osztályrészül jutott missziót, hogy az miként a gép kerekeinek egymásba mélyedő fogai, belevágjon mintegy kiegészítőleg a másoknak munkakörébe.

Ily körülmények között minden egyes polgár vagy osztály fizikailag véve ugyan más és más tagozata az államnak, de erkölcsileg véve mindegyik egy és ugyanaz, mert mindegyikben egyformán kell élni s működni a nemzetállam öntudatának.

A nemzet irányító szellemének kell vezetni az iparosságot is szervezkedési küzdelmében.

Ahhoz, hogy erős közszellem hassa át és vezérelje az iparosságot, szükség van olyan összekötő kapocsra, mely ne csupán az erők összehozásában, hanem összetartásában s fejlesztésében is nyilvánuljon.

Igazi nemzetállamban ugyan a nemzet teljes egészében ott van a parlamentben. Nem fizikailag, mert ezt elképzelni is lehetetlen. Még jogilag sem, mert a nemzetállamban nincs képviselőlet illetve jogviszony megbízó és megbízott közt. Itt csak egy mindent betöltő abszolútus alany van: ez a nemzet. Ha pedig csak egy alany van, hát nincs senki, kit megbízhatson, miért is a maga teljes egészében vesz részt a parlamentben, még pedig erkölcsileg. Az ethikai részvételt pedig ugynevezett emberi jogok biztosítják, különösen pedig sajtó-, család- és társulási jog.

A sajtó maga az élő organikus nemzet. És ki tagadná a család nagy befolyását a nemzetre és annak parla-

mentjére? A család a nemzet vára. A harmadik emberjog a társulási a legélesebb kifejezője a nemzet közvéleményének. Ki ne tudná, hogy a társulási jog alakzatai: egyesületek, körök, népgyűlések mily irányító hatást gyakorolnak?

De ha mind e tétel fenn is áll, azért a nemzetállam eszméje megsabja, ki legyen mégis fizikailag jelen a parlamentben? A szakember és a tulajdonképeni néporganum.

Hogyan van ez a magyar parlamentben? Relative — amennyiben politikai jogokban korlátolt nép választ parlamenti tagokat — meg van az egyik elem: a néporganum. A szakember, ki pedig a néporganum segélyére volna, hiányzik.

Ipari szakorganum nincs a magyar parlamentben. E sajnálatos tény csakis a még fennálló s az iparosokra nézve felette terhes választási cenzusnak szomorú következménye.

Ha egy rövid pillantást vetünk a magyar iparélet múlt századába, mikor a céhrendszer volt formája az iparosság testületi szervezetének, látni fogjuk, hogy az iparosság mintegy élő eleme volt az állameszmének. És korántse gondoljuk azt, hogy a céhrendszer osztályérdeket képviselt. Sőt ellenkezőleg, a cél mindenkoron a nemzet aspirációinak egyik leghatalmasabb tárogató harsonája, védőbástyája volt.

Mit látunk az 1884-iki ipartörvényben szankcionált ipartestületi rendszernél, amely ma az iparosság testületi szervezetének hivatalos formája? Ez minden, csak nem nemzetorganum.

Az ipartestület, mai hivatalos formájában csak az iparosságra oktrojált intézmény csupa hézaggal, terhes intézkedéssel. Falra festett kép ez, melynek se ereje, se tekintélye. A haladás hívei ugyan azt mondják, hogy az iparszabadság elvének megfelel a mostani szervezet. De bocsánatot kérünk, az iparszabadság örve alatt még nem lehetünk

nászutas asszony, aki előrelátóan, gondosan magával hozta a cobolyprémes kabátját s már az egész uton úgy ült az ura mellett, hogy a karja a karját érte, hogy a férfi testéből minél többet érezzen a teste, a szerelmet kívánó, az első tudások izalmában sóvárgó, izgatottan reszkető teste mellett — azt már nem látták a fenyvek, mikor odahajolt az ura vállára, hogy a fenyves szöke haja odaomlott a férfi fekete koponyájára és kinézett a havas tetők felé. Az első szerelmek boldogságától, az első nászok gyönyöreitől nedves, elborult szeme nagy fekete gölyőiben, mint egy domboru tükörben, apróban, akár egy mozgólénykép, suhant el a vidék, a havas ormok, a szürke sziklák képe. Ahogy odaborult — nem törődve azzal, hogy nem illik, hogy látják mások, az első boldogságukat már rég elfeledett, vagy még ki sem tapasztalt mosolygó idegenek, akikkel tele volt a kocsis — kifelé nézve, mereven bámulva, inkább lehetne, mint mondta, talán maga sem tudta, hogy mondta, csak kicsuszott a remegő, az izgalmaktól száraz ajkán:

— Be szép, Istenem, be szép!

Az ura pedig, aki eddig a vidéket nézte, nem felelt semmit, nem vette le a szemét egy pillanatra sem az Ortler odavilágító, fehér tetejéről, csak néma nyugalommal lassan, meggondoltan szippantott egyet a szivarjából és csöndesen, gyöngéden, szerelmesen, érzelmesen szorított egyet a cobolykabátos asz-

szonyka finom fehér kezén, amit már egész délután ott tartott a maga hatalmas, erős, napbarnította markában. Nem felelt semmit, csak megszorította az asszonyka kicsi kezét, büszkén, boldogan, mint akit szeretnek s aki szeret, a szerelmében boldog, tudja, büszke rá, hogy boldogságot tudott okozni.

Előttük pedig ott volt az egész hegyvidék, az alul földdel, erdővel, mezővel, felül hó fehérjével, az égbolt kékjével határozott szürkesség. Ormok és tetők, sziklák, gömbölyűek és hegyesek, fantasztikusan, rendszertelenül egymásra hajítva, egymás mögé állítva, mintha játékos isten gyermekek hajgálták volna őket boszus kedvükben szerte. Azokon járt a szemük, a körülöttük, előttük, mögöttük fekvő nagy, egyszerű természetben, a fenséges, megdöbbentő szépségeken, amikre nyugat felől, mint egy bucsusóhajást, egy utolsó, lágy, aranyos simogatást küldött a távoli messzeségben a hegyek mögé lebukni készülő nap. S ahogy nézték a nagy szépségeket, érzések szöktek a szívébe. Vibráló, de nagyszerű érzések. Érezték az egymás közellétét, az egymásra simuló testeken, az összekulcsolt kezeket át érezték az egymás lelkét, az egymás vibráló, sóvárgó érzésekkel, egymásra való vágyakozásokkal teli, reszkető, éhes lelkét. Ott a vonaton, a közömbös, az unott, az utazásba belefaradt emberek, az idegenek, a mosolygók, az őket, a lelküket, az érzéseiket, a vágyaikat és vágyakozásaikat

feljogosítva arra, hogy az iparosságtól elvegyük azt, ami az övé.

Iparszabadságot emlegetünk. Igen, van szabadság. De miben áll ez? Abban, hogy a szakképzett munkás iparos szegre akaszthatja tudását, a tőkés pedig vígan folytathat bármiféle mesterséget.

Nem lévén a kisiparosságnak otthona még az ipartestületi intézményben sem és ki lévén rekesztve a parlamentből is, milyen eszközzel kell élnie, hogy állami személyiségét érvényesíthesse? Erre nincs más útja, mint élni emberi jogával: az önálló társulási szabadsággal.

Ez az egyedüli mód, mellyel a maga szervezetét reorganizálhatja, és addig is, míg a jelenlegi választási cenzus meg nem változik, irányíthatja a nemzet életproceszusát: a parlamentet és kormányt.

Szervezkedni kell a kisiparosságnak saját és a nemzet ügye érdekében a nemzetállam keretén belül, de az ipartestületeken kívül.

Az ipar szorosan véve nem is az azt üzöké, hanem a nemzeté, melynek joga van ahhoz, hogy e tekintetben országosan szervezkedjen.

Erős alapokon nyugvó országos kisiparos szövetség a modern céh feladatát fogja betölteni.

A Magyar Védő Egyesület elnökségének nyílt levele a Kereskedelmi Testület elnökségéhez Zomborban.

A Magyar Védő Egyesület, a magyar ipar védelmének a jegyében és szolgálatában áll és folytonos magyar iparpártolási mozgalommal, minden alkalmat és jó eszközt felhasznál arra nézve, hogy lehetőleg idegen gyártmányú tárgyak mellőzésével, a magyar ipar jó termékeit kedveltesse meg a vásárló közönséggel, mert meg van arról győződve, hogy sem a kereskedőkön, sem a magyar gyártmányú áruk minőségén mulik a magyar iparpártolás, hanem az ismert magyar közö-

nyön, előítéletlen s a nemzet gazdasági érzékének a hiányosságán.

Más magyar városok vonzó példája és az azok által elért fényes, kedvező eredmény által felbuzdulva, közelébb tartott választmányi ülésünkön azt az indítványt tettem, hogy jó volna, ha városunk kereskedői is egy meghatározott időben, vonzó érdekeségekkel kirakat versenyt rendeznének azokból a magyar gyártmányú árukból, melyeket eladásra készletben tartanak.

Nem is annyira verseny vagy látványosság akar ez lenni, hanem 3-8 napig tartó, izléssel, szakértelemmel, találékony-sággal csoportosított magyar iparkialítás.

Választmányunk lelkesedéssel egyhangulag fogadta el ezt az indítványt s azt határozta, hogy elnökiileg átír e tárgyban a Kereskedelmi Testülethez avégből, hogy ez is tegye magáévá a hazafias eszmét s azután küldjön ki a saját kebeléből a hazafias érzésű és áldozatkész kereskedők sorából 7 tagot, akik a mi küldötteinkkel (kivülem: Zabik László, Steiner Lajos, Turányi Zsigmond dr., Knipl János, Lederer Mihály) tanácskozzán, a kifejtendőkhöz képest együttesen határozzanak a magyar ipar termékeiből álló kirakat verseny rendezése tárgyában.

Hivatalos tisztelettel felkérem azért a kereskedelmi testület tekintetes elnökségét, miszerint intézkedni sziveskedjék a szép eszme megvalósítására nézve s hasson oda, hogy a vezetése alatti Kereskedelmi Testület küldjön ki 7 tagot a velünk való együttes tanácskozás és határozathozatal céljából. Kérem erről a szives értesítést.

Mutassuk meg hazánk előre haladó iparát, mozdítsuk azt elő ne szóval, hanem tettel s ezáltal iparkodjunk kenyeret adni hazánk szegény népének!

Azért irtam nyílt levélben, hogy a kérdés minél több érdeklődőt foglalkoztasson, esetleg hozzászóljanak mások is.

Hazafias üdvözléssel

Zombor, 1911. évi szeptember hó.

Vértési Károly,
a Magyar Védő Egyesület elnöke.

meg nem értő, az összehajolásukat, összesimulásukat, egymásra való éhségüket megmosolygó idegenek között. A vonaton, amelyik haladt felfelé csöndesen, zökentgetve a vágánydarabokon a nagy szürkéségek, a sziklák országán keresztül a nagy fehérségek felé, a havas oromra.

Közben aztán a nagy messzeségben, a hegyek mögött, lebukott a nap, eltűnt, mintha valaki egy nagy szivacsos letörölte volna a nagy kétség pereméről a fénylő, aranyos csillagot. A nagy sziklák mindig szürkébbek lettek s mögöttük odabújtak hatalmas fekete-segek, nagy sejtelmes árnyékok, s még fehérebbek lettek a havas tetők, amint kiváltak, szinte kiugrottak a sötét szürkéségekből s rajtuk fehéren, mint a hab és ragyogva csüngtek nagy darab, rongyos felhők s világított a fölöttük boruló levegő hatalmas óceánja.

Mindig nagyobbak lettek az árnyékok és a világoskék levegőre mintha ráfutott volna az ulánustiszi uniformisok színe, az ultramarin, a szélén pedig, mint egy fénylő pont, kiragyogott egy csillag. A habfehér felhők meg olyanok lettek, mint a vonat füstje, rájuk borult az ónszín. A kocsiban sötét lett, az emberalakok elmosódtak, a cobolypremes, nászutas asszony, aki odaborult a férje vállára, meg az ember, ahogy a fejük összeért és alatta elszélesedtek a testek, olyanok voltak a nagy homályban, a rájuk borult sötétben, mint egy nagy fekete szikla. A férfi

szájában mint egy tűzkerék, úgy világított a szivar, aminek a tűzét közepén eltakarta a hamu, csak tüzes küllőket hagyott keresztül-világítani és egy égő karikát ott, ahol véget ért a hamu s kezdődött a még ép, de már a pusztulásnak szánt dohány. Még kifelé néztek az ablakon a fekete sziklákra, lilaszínű óra, sötétszürke felhőkre, ultramarin égre s akkor a férfi a homályban, a sötétben lassan és bizonytalanul, mintha tüzes gyufához nyulna, gyöngéden átfogta az asszony derekát és közelebb húzta magához a pihegő, az illatos, az érintés nyomán megrezzenő, kemény, fiatal női testet.

Akkor kinyílt a kocsijátaja, a hasadékon keresztül belevágott a sötétbe egy élesen sárga, vakító fénysugár, amibe hunyorgatva néztek a sötétséghez szokott szemek. A kaulauz lámpája volt, mögötte pedig ott állott az ember. A gyomra táján élesen megvilágította a kék köpenyegét a lámpa, fölötte, alatta csak olyan volt, mint egy nagy, fekete árnyék. A hogy belépett az ajtón, kiáltott egyet:

— Végállomás, Mendelhágo, kiszállni!

A padokon, a sötétben feketeségek mozdultak meg, egyik-másik morgott egyet, úgy a fogai között, halkán olyat, hogy:

— Hála Istennek!

Ott az első, a legfelső ülésben, hirtelen, mintha erőszakosan kettészakítottak volna, két darabbá vált az a fekete árnyék, az az

Tűzoltó-nap.

A magyar országos tűzoltó szövetség immár negyven esztendeje gondoskodik arról, hogy elméletileg és gyakorlatilag kiképzett tűzoltókat adjon a társadalomnak. Tette ezt eddig minden ellenszolgáltatás nélkül. Most azonban otthont akarván emelni azoknak, akik embertársaik vagyonának oltalmazásában megrokknva otthon nélkül szűkölködnek, a társadalomhoz fordul segítségért.

E végett szeptember hó 24-26. napjain tűzoltó napot tart s e napokon az utcákon urnákat állít és perselyeket hordoztat körül, hogy kiki tehetsége szerint adakozhassék a nemes célra.

Az utcán járó embereknek egy-egy hivatásos tűzoltó kéréselet nyújt át. Ajánljuk a levelet a közönség jóindulatába: ne dobják el olvasatlanul, hanem megértvén foglalatját, áldozzanak az urnáknál feles filléreikből. Gondolják meg, hogy azokért teszik, kik életüket kockáztatják értük és vagyonukért a veszedelem óráiban.

H I R E K.

Személyi hir. Vojnits István Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város főispánja Karlsbadból, hol feleségével együtt üdülni volt, vasárnap a déli vonattal székhelyére visszaérkezett.

Az érsek Zomborban. Csernoch János kalocsai érsek folyó hó 25-én a déli vonattal titkára kíséretében városunkba érkezett és Fejér Gyula apát-plébánoshoz szállt.

Főigazgatói látogatás. Dr. Szele Róbert szegedi tankerületi főigazgató vasárnap délben városunkba érkezett a helybeli állami főgimnázium meglátogatása végett.

Kitüntetés. Öfelsége dr. Margalits Edének, a budapesti tudományegyetem kitünő tanárának, az ujvidéki g. kel. szerb főgimnázium miniszteri biztosának, érdemeinek méltó elismerésül a III. oszt. vaskoronarendet adományozta.

egymásba kapaszkodott emberpár. Az asszony gyorsan, sebtében igazított egyet a haján, aztán felállt. Utána lassan, lomhán felkelt az ura is, aztán kiszálltak.

Odakünn akkor már sötét volt egészen, fekete volt az ég, telehintve apró ragyogásokkal, rengeteg csillaggal s mint egy fénylő homályosság zuhant keresztül a nagy feketeségen a tejt. És fekete volt a levegő, és előttük az egész nagy tér, aminek az alján ragyogó sárga vonalak, meg körülötte világító, elszórt pontok égtek. Az volt a város, az este borult, elsötétedő, nyugalomra készülő város.

Ahogy ott álltak és lenéztek, bele a nagy sötétségbe, a fekete messzeségbe, az ember a derékon alul érő cobolypremes kabát alatt átfogva a hozzásimuló, beletemetkező asszony derekát, az asszony fázósan megborzongott, aztán odafordult az ura felé, mintha akarta volna mondani, hogy fázik. Amint ránézett az urára, akinek a sötétben nem látta az arcát, aki ott állt, mozdulatlanul, tágranyított szemmel nézve bele a sötétbe, egyszerre mást gondolt és azt mondta:

— Istenem, be csudaszép!

Az ember megrezzent, mint akit álomból ébresztettek, aztán azt mondta:

— Gyönyörű!

Es hirtelen átfogta az asszony fejét és megcsókolta a száján, hosszan.

Lévai Mihály.

Vojnits Sándor — báró. A hivatalos lap a következő királyi kéziratot közli:

A személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Bajsa Vojnits* Sándor földbirtokos, országgyűlési képviselőnek, valamint törvényes utódainak a közélet terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1911. évi szeptember 17-én.

Ferenc József s. k.

Gróf Khuen-Hédervary Károly s. k.

A kitüntetés a közéletben és a társadalmi életben egyaránt tisztelt és igen rokonszenves férfinak jutott. Vojnits Sándor báró mindazon körökben, ahol megjelenni szokott, igaz becsülést szerez. A nemzeti kaszinóban és az országos kaszinóban az irányadó tényezők közé tartozik. Nagy vagyona módot nyújt hozzá, hogy előkelő életet élhessen, ám Vojnits Sándor báró e mellett mindenütt ott van, ahol a művészetért, irodalomért, társadalmi célok propagálásáért tenni kell. Nevezetes szerepet vitt a sportok terjesztésénél, díjai nagyban emelik a versenyeket. A politikai életben már a szabadelvűpárt idejében részt vett, azóta több ízben választották képviselőnek és a Házban a legszimpatikusabb uri emberek közé tartozik.

Esküvő. Vécsey Károly polgártársunk leányát Elzát f. hó 23-án, szombaton vezette oltárhoz dr. Kassay Győző köz- és váltóügyvéd Budapesten a belvárosi templomban.

A Rákóczi-óda. A Rákóczi-szoborbizottság határozata folytán Vértési Károly a szoborbizottság elnöke felkérte Dömötör Pál jeles költőnk a szobor leleplezése ünnepélyén elszavalandó óda megírására, mely felkérést Dömötör Pál készségesen elfogadta azzal, hogy a szoborbizottság által felajánlott száz korona tiszteletdíjat, a szoboralap javára adja.

A zombori cukorgyár. Mint értesülünk, a zombori cukorgyár felállításához szükséges 6000 katasztrális hold cukorrépa termeléséhez szükséges terület gyűjtése már olyan stádiumban van, hogy a szükséges terület rövid időn belül együtt lesz, és így a gyár felállítása, melyhez városunknak nagy érdeke fűződik, biztosítva lesz.

Dalestély. A zombori Iparos Dalárda folyó évi október hó 1-én (vasárnap) az Ipartestület helyiségeiben dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. Dalünnep. Férfikar. 2. Dédapó látomása. Loeve ballada. Énekli: Hrabovszki I. 3. Népdalegyveleg. Férfikar. 4. A vig bakterek. Kettős. 5. Nászdal. Férfikar. 6. Románc. Énekli: Hrabovszki István. 7. Dalszentháromság. Ezen karral a dalárda az 1911. évi augusztus hó 13-iki szegedi dalversenyen díjat nyert. Műsor után tánc. A pártoló tagok tagsági jegyök második szelvényével ráfizetés nélkül válhatnak jegyet. Belépődíj személyenként 1 korona, családjegy 3 személyre 2-40 korona. Kezdeté este fél 9 órakor.

Szabadka város pöre. Szabadka város pör útján akarja köteleztetni a villamos társulatot, hogy a városi vonalakat az erdőig és a kórházig építse ki. A szabadkai törvényszéknél a város a pört megnyerte, a szegedi tábla azonban az elsőbírósági ítéletet feloldotta és utasította a bíróságot, hogy a bizonyítási eljárást folytassa le és új ítéletet hozzon. A villamos vasut most azzal védekezik, hogy a szerződés megkötése alkalmával tevédsében volt, mert azt hitte, hogy egy, majd százezer lakossal bíró városban építi a villamos vasutat és csak amikor a vasut felépült, tadta meg, hogy a szabadkai nép fele tanyán lakik. A villamos vasutnak ez a védekezése arra bírta a tiszti főügyészt,

hogy a közgyűléstől fölhatalmazást kérjen arra, hogy a villamosnak ezt válaszolhassa: ha tevédsében volt a szerződés megkötésekor, a város a szerződést felbontja.

A népfelkelési szemlék elmaradnak. A közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének, továbbá a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfelkelés időszakai jelentkezései a folyó évben nem lesznek megtartva. A tiszti jelentkezések azonban ez évben is teljesítendők.

Táncmulatság. A zombori m. kir. posta és távirada altisztek és szolgák kara 1911. évi október hó 8-án az Elefánt szálló termeiben a helyi csoport megalakítása javára tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 1 kor. Családjegy 2-40 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

10 hetes tanfolyamok. A Zomborban fennálló Bács megyei nőipariskolában 1911. évi október hó 2-án két új tanfolyam kezdődik. Az egyik ingyenes fehérneművarrási kurzus, hetenként háromszor délután 2-4 ig, tandíj semmi, beiratási díj 3 korona. — A másik lukszus kézimunka és felsőruhavarrási kurzus, szintén hetenként háromszor délután 1/2, 3-1/2-ig, beiratási díj 3 korona, tandíj 20 korona. Beiratkozni mindennap lehet d. u. 2-5-ig az iskola helyiségében (Husvéth ház).

A képes levelezőlap-ipar. Németországban, mint egy most kiadott statisztikából kitűnik, évenként nyolevan millió marka értékű képes levelezőlapot gyártanak. Németország postahivatalain évenként 1600 millió képeslapot adnak fel és ezek előállítására körülbelül 600 vagon kartonpapíros szükséges. Az iparág állítólag 180.000 embert foglalkoztat. Jelentékeny mennyiségű képes levelezőlapot szállít külföldre is Németország 1907. első felében 500 millió darabra rugott a kivitel. A legtöbbet ezek közül Amerika veszi. Évenként átlag 250-300 millió darabot. Amerika után következik Anglia és Ausztria-Magyarország és a többi országok. Ausztria termelését 30 millió koronára becsülik a szakemberek. Az osztrákok főleg finomabb, művészi jellegű árut gyártanak és a világ minden részében nélkülözhetetlen a cikkük. Magyarország termelése alig jön számba. Speciális gyárunk ezen a téren még nincsen habár a kereskedelmi miniszterium iparfejlesztési programjába egy képes levelezőlap-gyár alapítása is föl volt véve. Tervek és alapítási ajánlatok is megfordultak a miniszteriumban, a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre.

Thököly-ut 10. sz.

Thököly-ut 10. sz

BELHÍVÁS.

BUTORT akar venni, az **Al** **BUTORT** bizalommal forduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak:**

polituros hálószobák, ugymint: kőris-, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák.

!! MEGRENDELHETŐK: !!
szalonok, könyvtárak, valamint eredeti BRONZUTÁNZATU butorok.
Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50-32

Tisztelettel

Szpevák Béla,
— műipari butorkészítő, —
ZOMBOR, Thököly-ut 10.

Vizvezeték és városszabályozás Ujvidéken. Mind a két kérdés most már a megvalósítás stádiumába jutott. Mult héten ugyanis Ujvidéken járt dr. Pálfi Mór budapesti geológus, akinek szakjelentése szerint a víz mennyisége bőven meglévő, a furási munkálatok befejezetteknek tekinthetők. A vízvezeték létesítéséhez tehát most már csak a vízvezeteki tervek elkészítése van hátra, amit a város szabályozási terveinek végleges megállapítása után nyomban fogantatosítanak.

Katonaszabadítás. A katonaszabadítás terheitől menekülni, a „Laufschritt” és „Gewehrübungok” fásasztó gyakorlataitól szabadulni, sok fiatal ember vágya. Ha különben egészséges, akkor megcsontkíttatja testét. Erre a műveletre is akad elég hitvány ember, ki szépszóért, de főleg jó pénzért megcsontkítja — vagy beteggé teszi e derék védkötelest. Ezen lelketlen, embertelen gonosztévők ellen irtóháborút indítottak itt a délvidéken. A határrendőrséget bízták meg a katonaszabadítók kinyomozásával. Borzasztók a tapasztalatai, különösen itt a Bácskában! Fűlesonkítás, sérvütés és fakasztás, trachomássá tevés, stb. napirenden vannak. Mennyire apasztják ezek a „szabadítók” a hadi létszámot. Máskülönbén egészen egészséges embereket alkalmatlanokká tesznek néhány száz koronáért.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról október hó 5-én Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére,** vagy **Hirth János** ur és **Matuschek Béláné** divatüzlete címén **Zombor** (Kossuth-utca) vele tudatni. 5-3

Művészet — Irodalom.

A Juventus latin ifjusági folyóirat III. évfolyamának első száma a következő változatos tartalommal jelent meg: *Salve*, üdvözlő szavak az ifjusághoz; *Lectoribus minimis*, a kicsinyeknek való könnyű olvasmány; *De Napoleone*, tárcsa; *Geographica*, ismeretlen Pompeiről szól, mely a Pomptinusi moesarakba pusztul; *Aéronautica*, újdonságokat hoz a léghajózásról; *Nuntii recentissimi*, híreket a velencei kampaniléról, a Mona Lisáról, Israels hollandiai festő haláláról stb. a Quo vadis jeles latin fordításban közli a híres regény 9. folytatását; *Saise dicta* rovat élcekkkel kedveskedik az olvasóknak. Az utolsó rovat igen szellemes rejtvényeket hoz Aenigmata címen. Az eddigi magyar jegyzetes kiadásán kívül immár francia és német kiadása is van a kis újságnak, melynek párisi kiadását a híres Crouville-Moraut könyvkereskedő cég (20. rue de la Sorbonne) vállalta magára. A szépen illusztrált és havonként kétszer megjelenő Juventus évi előfizetési ára 4 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28.

Felhívás.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület értesíti tagjait, hogy a nagym. m. kir. földmivélsügyi miniszter ur kegyes engedélyével f. évi október hóban Svájcban a simenthali marha ősházájában *külföldi* tenyészállatbevásárlást rendez. Pirostarka üszök és tehének 100.000 (Egyszázezer) korona értékig vásárolhatók be, így 150 drb tehén és üsző bevásárlása van tervbe véve.

Kedvezmények: A miniszterium vállalja a tenyészállatok szállítási és beszerzési költségeit, mely költségeket a bevásárlók előlegezik. A miniszterium fedezi a beszerzendő tenyészállatok 1 évi biztosítási díját. A kölcsön kamatterhéhez 5 évre 3%-al hozzájárul. A vételárból fél évenként a fogyó tőke 10%-a

törlesztendő. A kölcsönt a bevásárlók tetszés szerinti nyilvános pénztintézetnél vehetik fel. Zombori intézetek jelenleg 6 1/2% mellett számolják le a 3 aláírási váltókat. A váltókon szereplő minden egyes név után egyszermindenkorra 5 korona információ díj fizetendő. A kölcsönt a bevásárlók magukkal viszik. *Az egyesület bevásárlási pénzeket kezelésre el nem fogad.*

A bevásárlásra a bejelentés időrendjében addig veszünk fel előjegyzéseket, míg a szám be nem telik.

Utiterv: Odafelé 1500 km. Baja, Bata-szék, Ujdombovár, Zágráb, Fiume, Speter, Nabresina, Triest, Nabresina, Montfalcone, Cervignano, Velece, Verona, Milanó, Turin, Genf, Kausanne, Freiburg. — **Visszafelé:** Freiburg, Bern, Olten, Brugg, Zürich, Busch, Innsbruck, Bécs, Budapest, Szabadka. A dült betűkkel szedett városok megtekintése tervbe van véve.

Odavissza szóló utijegy ára III. oszt. 100—120 korona, gyorsvonattal, II. oszt. 190—200 korona.

Felkértenek mindazon tagok, kik a bevásárlásban résztvenni óhajtanak, sziveskedjenek velünk tudatni, hogy névszerint kik mennek oda és odavissza, kik lesznek állatkisérők, összesen hány darab állatot vásárolnak, hogy utiprogramunkat előkészíthessük. A résztvevők indulás előtt a szükséges tudnivalók iránt értesítve lesznek.

A bevásárláson a m. kir. földmivélségi miniszteriumot Balku Gyula Bács-Bodrog vármegyei gazdasági felügyelő, a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesületet Inhoff József titkár képviseli.

A további honi bevásárlást a földmivélségi miniszterium teljesen beszüntette.

Zombor, 1911. évi szeptember hó 13-án.

Törley Gyula,
társelnök.

Inhoff József,
titkár.

SPORT.

Zombori versenyek.

I. nap. Szeptember 30.

II. Lovaregyleti díj. 1000 korona. Táv. 1400 m. Mikes A.: Geri. Kiss Géza: Cora Pearl. Roffi ménes: Marionette. Kállay Regina: 1000. Kállay Szabolcs: Sikló. Molnár Lajos: Igazlegyen, Eda. Wodianer Béla: Páfrány. Hollán Jenő: Fata Morgana. Hajnal Alajos: Scaresely. Korbuly Lajos: Piroskirály. Br. Neumans R.: Mortola. Negropontes Gy.: Praterspatz. Sável Kálmán: Pityi Palkó. Haber Lajos: P. S. Hg. Taxis M. E.: Grande-Dieseuse. Zsivánovits E.: Nevermore.

III. Urlovasok díja. (Gátverseny). 1200 kor. Táv. 2400 m. Kiss Géza: Cora Pearl. Roffi ménes: Marionette. Molnár Lajos: Eda, Dollár, Sylva. Wodianer Béla: Blieriot II. Ambrozgy György: Rojtos. Kállay Regina: 1000. Br. Neumans R.: Ariadne. Csernyák I.: Gadfly. Br. Baits Péter: Dámon, Spatzi (fv.) Zsivánovits E.: Monet.

IV. Handicap. 1800 kor. Táv. 1800 m. Brunhuber László: Suffragete II. Roffi ménes: Marionette. Molnár Lajos: Eda, Igazlegyen, Sylva. Wodianer Béla: Páfrány, Blieriot II. Hollán Jenő: Bac. Haber Lajos: P. S. Br. Baits Péter: Fingerhut, Vándor, Spatzi (fv.) Gr. Pejacevich A.: Velesta.

V. Allamdíj. 1300 kor. Táv. 3000 m. Molnár Lajos: Sylva, Dollár. Wodianer Béla: Blieriot II. Br. Neumans R.: Polydore. Haber Lajos: P. S. Negropontes György: Prater-

spatz. Br. Baits Péter Dámon, Spatzi (fv.) Hg. Taxis E. M.: Grande-Dieseuse. Zsivánovits E.: Nevermore.

II. nap. Október 1.

I. Zombori díj. 1200 kor. Táv. 1600 m. Mikes A.: Geri. Kiss Géza: Cora Pearl. Molnár Lajos: Igazlegyen, Eda. Wodianer Béla: Páfrány. Br. Neumans R.: Mortola. Negropontes György: Praterspatz. Sável Kálmán: Pityi Palkó. Br. Baits Péter: Fingerhut. Hg. Taxis E. M.: Grande-Dieseuse. Zsivánovits E.: Nevermore.

II. Bácsmege díja. 2400 kor. Táv. 2000 m. Molnár Lajos: Eda, Sylva. Wodianer Béla: Blieriot II. Hollán Jenő: Bac. Br. Neumans R.: Polydore. Haber Lajos: P. S. Br. Baits Péter: Dámon, Fingerhut. Zsivánovits E.: Nevermore. Hg. Taxis E. M.: Grande-Dieseuse.

III. Gátverseny handicap. 1500 kor. Táv. 2600. m. Roffi ménes: Marionette. Molnár Lajos: Eda, Dollár, Sylva. Wodianer Béla: Blieriot II. Ambrozgy György: Rojtos. Br. Neumans R.: Ariadne. Csernyák I.: Gadfly. Br. Baits Péter: Vándor, Dámon, Spatzi (fv.) Zsivánovits E.: Monet.

IV. Zárt handicap. 1500 kor. Táv. 1200 m. (27 aláírás.) Az összes sikversenyekben nevezett valamennyi ló.

Szerkesztői üzenet.

Valahol hiába várnak rám. Gyalogszerrel döcög. Formásabbat, ritmikusabbat várnak.

Téli menetrend.

A m. kir. államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A szabadka—bátaszéki vonalon egy új, alternatív módon közlekedő, személyvonatpár helyeztetik forgalomba, mely november hó 1-től február hó 14-ig Bátaszékről reggel 6 óra 50 perckor fog indulni és Szabadkára délelőtt 8 óra 31 perckor fog érkezni, illetve Szabadkáról délután 4 óra 47 perckor fog indulni és Bátaszékre este 6 óra 30 perckor fog érkezni. A február hó 15-től október hó 31-ig terjedő időszakban azonban az említett vonat Bátaszékről délelőtt 8 óra 2 perckor fog indulni és Szabadkára délelőtt 9 óra 35 perckor fog érkezni, illetve Szabadkáról este 6 óra 21 perckor fog indulni és Bátaszékre este 8 óra 5 perckor fog érkezni.

A szabadka—óbecsei vonalon az Óbecséről jelenleg reggel 7 óra 26 perckor induló, Szabadkára délelőtt 11 óra 4 perckor érkező személyvonat Óbecséről reggel 8 óra 50 perckor fog indulni és Szabadkára délután 12 óra 28 perckor fog érkezni. A Szabadkáról jelenleg délelőtt 11 óra 43 perckor induló, Óbecsére délután 3 óra 23 perckor érkező személyvonat Szabadkáról este 7 óra 10 perckor fog indulni és Óbecsére este 10 óra 35 perckor fog érkezni.

A gombosi dunahíd megnyitása napján az alább felsorolt vonalokon a következő menetrendváltozások lépnek életbe:

Budapest keleti p. u.—Bosznabrod között, Szabadka—Dálnán át a jelenlegi összeköttetés helyett egy új, közvetlen gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba. Az új gyorsvonat indul Budapestről délután 2 óra 45 perckor, Bosznabrodra érkezik este 10 óra 45 perckor. Ellenirányban Bosznabrodról indul a jelenlegi reggeli 3 óra 18 perc helyett reggel 3 óra 50 perckor és Budapestre érkezik délután 12 óra 15 perckor.

Ezen új gyorsvonat menettartama Budapest—Bosznabrod között a jelenlegivel szemben 1 óra 7 perccel, illetve 1 óra 17 perccel rövidebb lesz.

Az Ujvidékről reggel 4 óra 23 perckor induló és Budapestre délután 12 óra 40 perckor érkező személyvonat Szabadkától—Kunszentmiklós—Tassig megszüntetetik, a helyett a Kunszentmiklós—Tassról Budapestre reggel 7 óra 25 perckor érkező személyvonat Indiától kiindulól fog közlekedni, ahonnan éjjel 10 óra 31 perckor fog indulni.

A Budapest keleti p. u.-ról jelenleg este 6 óra 5 perckor induló és csak Topolyáig közlekedő személyvonat Budapest keleti p. u.-ról este 8 órakor fog indulni és Indiáig fog közlekedni, a hová reggel 5 óra 22 perckor fog érkezni.

E vonatpár forgalma annak idején Belgrádig fog kiterjeszteni, ha a szerb, bolgár és török vasutak a kilátásba helyezett csatlakozó vonatot forgalomba helyezik.

India—Belgrád között egy új gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba, illetőleg a jelenleg Zágráb—India között közlekedő gyorsvonatpár forgalma kiterjesztetik Belgrádig. Az új vonat Belgrádból reggel 5 óra 15 perckor indul, Indiára reggel 6 óra 26 perckor érkezik. Ellenirányban Indiáról éjjel 10 óra 4 perckor indul és Belgrádba éjjel 11 óra 9 perckor érkezik.

A Budapest keleti p. u.-ról délután 3 óra 20 perckor Belgrádba induló gyorsvonat megállása Kunszentmiklós—Tasson, Fülöpszálláson és Ópazuán megszüntetetik. E helyett jelzett állomásokon az új gyorsvonatok fognak megállani.

Az Indiáról este 9 óra 32 perckor induló Ujvidékre éjjel 11 óra 4 perckor érkező tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A Fülöpszállásról jelenleg délután 5 óra 1 perckor Kecskemét-felé induló vegyesvonat Fülöpszállásról délután 4 óra 43 perckor fog indulni és ott az új, Budapestről délután 2 óra 45 perckor induló gyorsvonathoz fog csatlakozni. Ugyanezen gyorsvonathoz nyer csatlakozást a Kiskőrösről Kalocsa-felé jelenleg délután 5 óra 30 perckor, az új menetrend szerint délután 5 óra 13 perckor induló, valamint a Kiskunhalasról—Regőcére jelenleg este 6 óra 17 perckor, az új menetrend szerint délután 5 óra 35 perckor induló személyvonat is.

A Szabadkáról jelenleg délután 3 óra 22 perckor Ujgombosra induló személyvonat Szabadkáról délután 2 óra 15 perckor fog indulni és Ujgombosra este 7 órakor fog érkezni. Az Ujpalánkáról jelenleg délután 5 óra 33 perckor Bácsordásra induló vegyesvonat Ujpalánkáról délután 5 óra 16 perckor fog indulni és Bácsordáson át Ujgombosig fog közlekedni, a hová este 7 óra 40 perckor érkezik.

A Bácsordásról jelenleg este 7 óra 40 perckor Ujpalánkára induló vegyesvonat Ujgombosról fog közlekedni és onnan este 8 óra 24 perckor fog indulni és Ujpalánkára éjjel 10 óra 14 perckor fog érkezni.

E vonat Ujgomboson csatlakozást nyer Budapest felől az új bosznabrodói gyorsvonathoz, valamint a Bosznabrod felől jövő személyvonathoz.

A Bosznabrodról Ujdombovárra jelenleg délelőtt 10 óra 2 perckor érkező gyorsvonat csak Eszékfől, az Ujdombovárról Bosznabrodra jelenleg este 6 óra 15 perckor induló gyorsvonat csak Eszékig fog közlekedni.

HIRDETÉSEK.

2095. sz. 1911.

Pályázati hirdetés.

Csátalja községben üresedésbe jött községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen 1000 kor. évi fizetéssel és nyugdíj jogosultsággal egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt (oklevél, szül. anyakönyvi kivonat, legújabb keletű működési bizonyítvány) kérvényeiket hozzám legkésőbb **flyó évi október 20-ig** nyujtsák be.

Baján, 1911. évi szeptember 12.

Vojnich Máté sk.,
főszolgabíró.

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort
cséplők, szeeskavágók, mor-
zsolók, darálók és kisipari
gépek hajtására venne, ok-
vetlen kérjen ajánlatot 50-36

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolcsóbb üzem és a legol-
csóbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

A szőlőbirtokos urak figyelmébe!!

Alulírott hajlandó vagyok egész évi felügye-
letet bárkinek szőlőtelepén a legmérsékeltőbb
fizetés mellett elvállalni: a munkások szak-
szerű és legjobb metszési rendszerre való
betanítását, az egész évben előforduló szőlő-
betegségek ellenőrzését, a borok szakszerű
kezelését, szőlőterületeken és gyümölcsösök-
nél, kellő legjobb trágyázás módját, gyümölcs-
kertek szakszerű beültetését, nagyobb szőlő-
!!! telepek fölmérését és betelepítését. !!!

**Ugyanitt kapható igen finom,
erős gyökeres szőlővessző is.**

8000 Olasz rizling	ezre	26 K
7500 Kövidinka	"	26 K
1500 Magyarádi, v. mustos fehér	"	26 K
2000 Nagyburgundi	"	26 K
1000 Szlankamenka	"	27 K
Erős almafa	drbja	50 f.
" sárgabarack	"	50 f.
" cseresznye	"	50 f.
" meggy	"	50 f.
" papírhéju dió	"	40 f.
A legfinomabb francia őszibarack- fajták	"	40 f.
Szállás- és majorokhoz ültetendő eperfák	"	26 f.

6-4 Szíves megkeresést kér:

Körössy János végzett
szőlőkezelő,

:: u. p. Sebesics megálló ::
Szabadka és Tavankut közt.

Aki legjobban szer-
.: készített, .:

teljesen függet-

len nagy napilapot jártni
óhajt,

:: fizesse elő ::

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre K 28.—

Félévre „ 14.—

Negyedévre . . „ 7.—

Egy hónapra . . „ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren

28—32—36 oldal. Vasárnap és

ünnep- **60—100** oldal.

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

November 1-ére KIADÓ LAKÁS.

A Gazdasági Egyesület
házának Kules utcai
részén egy **4 lakó-
szoba, előszoba,
fürdőszoba** és meg-
felelő mellékhelyiségei-
ből álló emeleti lakás
kiadó. Bővebb értesítés
nyerhető *—5

CSÁVOSI LAJOSNÁL ZOMBOR.

SZÜRETELŐK

figyelmébe!

Az ősz folyamán olcsó napi bérért
kölcson adom **bogyózó** és **szőlőzuzó**
gépeimet, nemkülönben **borprésemet.**

PAVKOVITS GYÖRGY

3-2

- zombori szőlőbirtokos. -

Haberfeld Samu 25-12

FOGTECHNIKUS,

budapesti egyetemi ta-
nár volt I. assistense

Dr. FELES lakásán.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak
szíves tudomására hozni, hogy m. kir.
lőporárudámban sajátkezüleg töltött
kész és üres valódi **angol Eley** és
Hirtenbergi töltények mindenkor
kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szíves figyel-
mébe ajánlva, vagyok
40-26 kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

*

Kitünő téli szalámi
kilója 4 kor. 80 fil-
lérért kapható. ::